

La fuga de la Model

La Cúpula recupera una de les més destacades historietes del còmic 'underground' dels anys vuitanta

JOAN PIERAS
La Massana

La Cúpula acaba de publicar una reedició de *Fuga en la Modelo*, historieta apareguda al còmic *underground Makoki*, nom d'un personatge creat per Miguel Ángel Gallardo, Felipe Borraro i Juanito Mediavilla. Es tracta d'una de les obres més emblemàtiques del còmic *underground* espanyol dels anys vuitanta. Publicada inicialment de forma serialitzada a la revista *El Víbora*, el seu èxit aviat va fer que es publicés recopilada en format àlbum, del qual es van vendre més de 20.000 exemplars.

Fuga en la Modelo va ser un fenomen social i era la lectura de capçalera de la presó barcelonina dels anys vuitanta, on la majoria de presos complien condemna per delictes relacionats amb el tràfic de drogues.

El 1979 va néixer la revista *El Víbora* i Miguel Ángel Gallardo i

Mediavilla van començar a col·laborar-hi des del primer número, desenvolupant les aventures dels personatges de *La Basca*, encara que sense la presència del personatge Makoki, que apareixia en altres publicacions. El protagonisme d'aquests còmics acaba sent assumit per un nou personatge, El Niñato. Makoki, que havia passat per diverses revistes després del tancament de *Disco Exprés*, va reaparèixer a les pàgines d'*El Víbora* anys després, amb la historieta *Fuga en la Modelo*.

Aquesta historieta va aparèixer en un moment en què el mapa penitenciari espanyol semblava sotmès al sistema regular: en el cas de la presó barcelonina -autèntic polvorí plantat al centre mateix del teixit urbà-, la pèssima gestió que multiplicava el cens de reclusos i rebaixava en caiguda lliure la salubritat del seu entorn, davant la impotent alarma de la COPEL, va convertir el lloc, durant els anys 1978 i 1979,

Un enginyós pla per sortir de la presó

Estem a principi de la dècada del 1980, l'època de l'*underground*, l'heroïna i *El Vaquilla*. Emo, Cuco i El Niñato se'n van al Marroc a comprar haixix per vendre'l després a Espanya. Des del principi tot surt malament i es veuen embolicats en mil i una situacions compromeses de les quals la majoria de vegades han de sortir corrent a tota pastilla. Un tràgic incident en el qual està involucrat el gos Pipo, consumidor d'haixix, deriva en un ingrés a la presó de la Model de Barcelona, i per fugar-se'n preparen un pla. Aquest és el resum de la història que es presenta en aquest àlbum, que du un pròleg de Jordi Costa, que elogia el còmic amb una reflexió que titula *Piltrafas del arroyo y maestros de la vida. Sobre las virtudes y peligros de una mala educación*, i estableix paral·lelismes entre la lectura d'aquesta novel·la gràfica amb el motí que va protagonitzar *El Vaquilla* temps després.

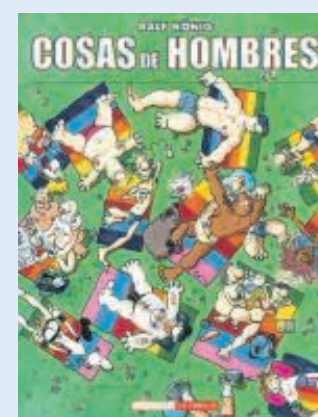
en infatigable centre de producció d'estímul per a la set de sensacionalisme groc de certa premsa i en focus d'infàmies per a ànims reivindicatius o senzillament dotats d'equipatge ètic. Un dels danys (o dels béns) col·laterals de la situació va ser, probablement, que el clima incendiés la metxa de la inspiració de Gallardo i Mediavilla i tot culminés feliçment en aquesta *Fuga en la Modelo*.

ALTRES LECTURES

L'àlbum, en la seva edició original, va anar a parar en els seus dies a altres mans que el van desxifrar de manera molt distinta a la del lector present: explica la llegenda que *Fuga en la Modelo* va trapassar el llimb del centre penitenciari i es va convertir en un *best-seller* clandestí que, sens dubte, funcionava com a fantasia catàrtica i alliberadora.

Tres anys després d'aparèixer *Fuga en la Modelo*, Juan José Moreno Cuenca, àlies *El Vaquilla*, va protagonitzar aquell sonat motí que, entre altres cops d'efecte, va incloure la retransmissió en directe d'un *pico en vena* davant les càmeres dels informatius. No és gens estrany pensar, així, que els dos fets puguin estar estretament lligats, com ha apuntat algun expert en la matèria.

NOVETAT

COSAS DE HOMBRES

La Cúpula
Autor: Ralf König

El rei del còmic gai, l'alemany Ralf König, torna amb aquest nou àlbum, on reuneix un conjunt d'historietes en què exposa les seves consideracions sobre l'amor, la família, el clero, Barbara Streisand, la pornografia i totes les convencions socials possibles, sempre des d'un punt de vista entre groller, tendre, sensat i irresistible. La Cúpula publica regulament les obres de Ralf König, un clàssic del còmic de la temàtica homosexual.